

D A N I C A

Katolišk cerkven list.

Tečaj IX.

V Ljubljani 18. grudna 1856.

List 51.

Dobrovska solska mladinasvojimu preljubimu, nepozabljivimu duh, očetu visokočast.
gospodu**Jožefu Poklukar-ju,**

• njh odhodu iz Dobrove v spomin posebne hvaležnosti.

Britke solze nam tečejo,
Sereca nas globoko sklejo.
Milo so nam ranjene!
Oče Vi preljubeznjivi
In dobronik nevtrudljivi.
Reve nas zapušate!

Kakor pomlad raj odklene.
Svoje rožce v vertec dene.
Tak storil' ste oče Vi;
Selo ste nam preskerbeli
Zmot nevednosti oteli.
Nažarili srečne dni!

In kak sladko ste učili.
S sveto vero um vedrili
In žlahtnili nam sereč!
Rajsko pot ste nam kazali,
Čednosti vse razcvitali.
Leta venčali mladé.

Oj pretežko Vas pustimo.
Zlo za Vami se solzimo,
Milovamo iz sereč!
Zmčraj bomo Vas pomnili,
Srečo Božjo Vam prosili.
Vedili dobronika. —

Bog Vas vodi in obvari,
S svojo milostjo obdari,
Plačaj Vam dobrote vse!
Enkrat pa naj Vas preseli
V zaželeni raj veseli.
Gori med izvoljene!

Cerkveni zaderžki zakonaz začetkam leta 1857 v našim cesarstvu zopet v veljavo
djani. *)

Od danes zanaprej bodo v deželah našiga cesarstva
zraven do zdaj veljavnih zakonskih zaderžkov zakon ne-
veljaven delali, ali pa ga skleniti ustavljali, tudi
ti-le cerkveni zaderžki:

1. Zaroke. Ako si dva — en neoženjen in ena
neomožena — prostovoljno in s premislikam obljubita, se
vzeti, se temu zaroke pravi. Zaroke branijo, de on ne
smé druge, in ona ne družiga vzeti, kakor on to, kateri je
obljubil, in ona tega, ki mu je tudi obljubila. Ako torej
kteri mislite med seboj zaroke storiti ali se zaročiti, nikar

tega ne delajte dokler niste dobro pomislili, pa tudi ne
brez posvetvanja s svojimi starši in družimi svojimi, ki so
previdniši, ali imajo pri tem kaj govoriti; tudi ne brez
vednosti in privoljenja svojih staršev ali družih svojih, kteri
gre kaj taciga vediti, ali imajo za vas skerbeti.

Ako bi pa nasproti starši v imenu svojih otrok, kateri
še niso 14 let spolnili, zaroke napravili, bi te zaroke nič
ne veljale, ako bi jih otroci, kadar 14. let spolnijo, ne
poterdili.

2. Žlahta po kervi. Ta žlahta zamore biti: nar-
avnost po odrodu, ali pa stranska:

a. Naravnost po odrodu nazaj si je oče v žlahti
z dedama in babicama, s prededi in predbabicami, s pred-
prededi in predpredbabicami, in tako so si v žlahti vse te
osebe po moški in ženski, ali po svoji očetovski in materni
strani dalje nazaj skoz in skoz. Po odrodu naravnost
naprej si je oče v žlahti s svojimi sinovi in hčerami, z
vnuki in vnukami, z zavnuki in zavnukami, in tako nap-
rej dokler je kaj odroda. Vse te persone so si v žlahti
nazaj ali naprej naravnost po odrodu šteti, in ne sme no-
bena druge v zakon vzeti. Taka žlahta je bila tudi do zdaj
zakonski zaderžek. Žlahta po kervi utegne biti pa tudi:

b. stranska. Ta je v prvim, drugim, v tretjim in
četertim kolenu ali rodu zakonski zaderžek. Torej ne sme
vzeti brat sestre, kjer sta si žlahtnika v prvim rodu. Potlej
ne sme nobeden vzeti ne stricove, ne ujeove, ne tetine,
ne ujnine hčere, ker je on s temi hčerami v drugim rodu.
Ta zaderžek je veljal tudi do zdaj. Zanaprej pa tudi ne
bodo zamogli zakona skleniti vnuki in vnuke dveh bratov
ali sester, ker so si v tretjim rodu. In zadnjič ne bodo
mogli zakona med seboj skleniti dveh bratov ali sester za-
vnuki in zavnuke.

Žlahta po kervi v stranskih kolenuh je skoz štir
rodove zakonski zaderžek, naj bo že po zakonskim ali po
nezakonskim rojstvi.

3. Svakovšina. V katerim kolenu ali rodi so možje
s kom po kervi v žlahti, v tistim kolenu so mu njih žene
v svakovšini; in v katerim kolenu so žene s kom po kervi v
žlahti, v tistem kolenu so mu njih možje v svakovšini. Ka-
kor je žlahta skoz štiri rodove zakonski zaderžek, tako je
tudi svakovšina zakonski zaderžek skoz štiri rodove.

Ako se je kdo s katero popolnoma meseno pregrešil,
če tudi ni bilo iz tega nobeno dete rojeno, ne sme potlej
ne nje matere, ne nje sestre, ne nje hčere, ne nje sesterne
hčere vzeti, in tako tudi ona ne smé vzeti ne njegoviga
očeta, ne njegoviga brata, ne njegoviga sina, ne njegoviga
bratoviga sina. Ako je ta greh na skrivnim, se mora na skrivnim,
če je očitno, pa očitno od škofije dovoljenje dobiti, ako hoče on
nje sestro, nje sesterno hčer, ali nje brata hčer, ona pa njego-
viga brata, ali njegoviga brata sina, ali njegove sestre sina
vzeti. — (Gl. cerkv. poslavo §. 31. §. 80. 4.) — De bi
pa kdo svoje grešne tovaršice mater, ali hčer vzela, ali de
bi ona svojiga grešnega tovarša, očeta, ali sina vzela, bi

*) V neki dekanii se bodo ti zaderžki v naslednji obliki ljudem s
prižnice naznanili, torej bi utegnil ta spis marsikje v pomoč
služiti. Vred.

bilo težko dovoljeno, ker je meseno spečanje napravilo, de sta on ali ona s temi personami v svakovšini naravnost, ne pa v kakim stranskim kolenu.

4. Duhovna žlahta. Kdor je koga kerstil ali birmal, si je z njim duhovno v žlahti. Dalje si je tisti, ki je kerstil ali birmal, po duhovno v žlahti s starši keršeniga ali birmaniga. Kerstni ali birmanski botri so si po duhovno v žlahti s tistimi, ktere so v kerstu deržali, ali jim birmo zavezali. In kerstni ali birmanski botri postanejo po duhovno v žlahti s starši keršeniga ali birmaniga. Med kterimi je ta žlahta, ne smejo med seboj zakona skleniti.

5. Obljuba vedne čistosti je zakonski zaderžek, če je bila tudi le natihama, ne pa slovesno, praznično in očitno v cerkvi vterjena. Kdor je tako obljubo storil ali storila, ne smé v zakon stopiti.

Obljubo vedne čistosti pregledati, so si sveti oče Papež prideržali.

Ko vidite, kako terdo ta obljuba veže, se jo delati varujte. Ne bodite pri nji prenegli. Ne delajte je brez praviga premislika, ne brez posvetovanja in poterjenja zlasti spovednikoviga: sicer bi se utegnili zlo kesati. Odveza od te obljube se ne dobi kmalo, ne lahko, ne brez posebnih vzrokov. Skušnja je učila, de je že do zdaj ta obljuba pogosto hudo presedala, desiravno se je lože odveza od nje zadobila; kaj bo pa zanaprej!

Zraven teh zakonskih zaderžkov so še drugi, ki pa niso tu imenovani, ker so že sicer znani, zato ko so tudi do zdaj svojo moč imeli. —

Kdor se hoče ženiti, mora skazati svojimu fajmostru, de ga noben zaderžek od zakona ne odvrača.

Pred oklici mu mora tudi še prinesiti:

1. Privoljenje svoje okrajne ali kantonske gospo-ske. (gl. nov. ces. post. §. 11.) —

2. Kdor ni še 24 let spolnil, in nima očeta, mora skazati še posebno dovoljenje svoje gosposke, de ona kot njih visi irof dovoliv njih zakon, in premoženjske zaveze in pogodbe, ki imajo po ženitnih pismih z njih zakonom sklenjene biti. Ako imajo pa taki manjoletniki še svojiga zakonskiga očeta, pa on namesti gosposke to privoljenje dá. — (gl. novo ces. post. §. 5.) — Kar te reči zadeva so bile že do zdaj v navadi.

3. Ako imata ona dva, ki se mislita vzeti, še starše žive, jima morajo v zakon starši dovoliti, če tudi sta že 24 let spolnila. — (gl. §. 68. cerkv. postav.)

4. Je, kdor se ženi, iz druge fare, mora prinesiti svoj rojeni list — (gl. §. 21. nov. ces. post.), in spričevanje, de ni oženjen ali ona ne omožena. — (gl. nov. cerkv. post. §. 70.)

5. Vdovci in vdove morajo skazati mertvaški list svojiga rajnciga družeta, ako se zagotovo, in iz domačih mertvaških bukev ne vé, de je letá umerl. — (gl. nov. cerk. post. §. 24. 6. — ces. post. §. 22.)

6. Sta ženin ali nevesta iz kake tuje fare, morata od ondot prinesiti spričevanje, de sta v keršanskim nauku podučena. — (gl. cerkv. postav. §. 74.) — Zakonskih postav, ki zmiraj veljajo, in tacih, ki bodo od zdaj zanaprej veljale, je še veliko, tode zdaj je vam sploh le tukaj rečeno treba vediti. Kar bo komu kdaj več treba vediti, bo zvedil od svojiga gosp. fajmostra, ki ima vse zakonske postave pri rokah.

D o p i s.

Iz Rima pišejo visokočastitljivi O. Salezi Volčić (poprejšnji provincial, zdaj veliki defnitor) do ljubljanskiga gvardjana, visokočastitiga O. Kalista Omejca, kakor nasledva:

(Konec.)

Iz mesta Arezzo, na Toskanskim, sim s trudam in težavo obiskal imenitno božjo pot Alvernia, ki je na vi-

sokim sedlu apeninskih hribov v veličanski podobi. Na ta prav samotni hrib se je namreč velikrat sv. Francišk Asiski z nekterimi tovarši svojiga reda umikal zavoljo molitve in premišljevanja. Že on je bil tukaj v čast Matere Božje cerkvico zidal, ktera še zdaj stoji, le samo de jo je sv. Bonaventura nekoliko zdaljšal. Tukaj je tisti kraj, kjer je sv. Francišk dve leti pred svojo smertjo (1224) okrog praznika povzdignjenja sv. križa v svoje telo prejel rane Zveličarja svetá. Praznik te prečudne dogodbe, od ktere ima to svetišče svoj začetek, obhaja sv. cerkev vsako leto 17. kimovca, kakor je znano.

Od Arezze gre stranska cesta proti Alvernii po rodovitni dolini, 5 ur dolgi, do Bibiene, mestica na Toskanskim. Od todi se gre 1 ura po soteski, skoz ktero potok teče, do obnožja hriba Alvernia. Zdaj se začne sterma, pa dobra pot, ki neprenehama terpi 3 ure, in je vedno navkreber do samostana. Alvernia je trikrat tako visoka kakor Šmarna gora na Krajnskim. V njenim okrogu izvira iz neke globine reka Tiber. Okrajna je kamnita in pusta. Verh hriba pa, kjer je samostan s svojo cerkevjo, je s prelepimi smrekami, bukami in javorji obrašen, ki na več krajih iz nezmernih skalnih pečin in razpoklin visoko v podnehnje segajo. Veličastniših drevés nisim nikoli vidil, zlasti ne v toliki množici. Pustijo jih rasti nekaj zavoljo slovečnosti, nekaj pa, de samostan in cerkev močnih vetrov branijo, ki tukaj gospodujejo. Ob gojzdu so lepi travniki, nekte ure njive in pašniki. Vsa ta zemlja, nekte ure obširna v okrogu, je z zidam obdana, in je bila po začetniku samostana svetišču darovana.

Podoba alverniskiga hriba s kviško molečo pečino je ravno taka, kakor je v ljubljanskim refektorii namalana. Pogled na okrog nad nižji apeninske verhove Toskanske in papeževih dežel je prav veličansk, povzdiguje duha k misli na vsigamogočnost in velikost Božjo, razširja serce in buči dušo k pobožnimu premišljevanju. Kteri ta kraj poznajo, pravijo torej: Alvernia je svetišče, kteriga ni napravila toliko človeška umetnost, kolikor stvarivna roka Božja. Tiha samotna natora tukaj globokejši v serce sega, kakor vse drugo, kar je človeška roka naredila. Lastnost tega kraja gotovo je serafinskiga Franciška nagnila, se v to pušavo umikati, de je deleč odločen od posvetniga in človeškiga šuma molil, premišljeval in pokoro delal. Njegov duh je bil zmožin visokih misel, in njegovo serce globokih čutil, Boga moliti in ljubiti.

Samostan na Alvernii je obširno pa nizko poslopje, v kterim k manjšimu 100 mnihov reformirane franciškanske provincije stanuje, ki Božjo službo v svetišču opravljajo, navadne cerkvene in redne molitve molijo, in za prenočevanje in hrano romarjev skerbijo. Ravno toliki so prostori za sprejemanje pobožnih popotnikov in romarjev. Vsi dobivajo prenočišče in živež od samostana proti radovoljnemu povračilu: ne tirja se pa od nikogar nič. Drugih gostivnic in kerčem tukaj ni, so pa blizo samostana nekte rokodelske stanovanja.

Cerkve so 3 na Alvernii, in 15 kapel v bližnjim okrogu samostanovim. Med letimi ena sama ni posvečena, v vsih družih se mašuje. Za obiskanje vsaktere so rimski papeži 200 dni odpustkov dodelili, ako se v nji očenaš in česena si Marija obmoli. Po vsih tih kapelah so zaznamnjane dogodbe iz življenja sv. Franciška. K cerkvam se šteje, poglavitna cerkev, ki ni posebno velika, pa ima drage altarje. Potlej cerkev prejetja sv. ran, zidana na skalji, na kterim je sv. Francišk prejel Kristusove rane. Ta cerkev je ob desni strani poglavitne cerkve, in jo pokrit mostovž z njo sklepa. Tu sem pridejo mnih s pričujočimi romarji vsak dan dvakrat v procesii, po večernicah in po jutranjicah, in opravijo tukaj neke pesmi in molitve v čast sv. Franciška. V sredi cerkve je pod železnim omrežjem kamen, na kterim je sv. Francišk klečal, ko je prejel z nebés Kristusove rane (Stigmata). Kdor v ti cerkvi mašuje mašo od sv.

Franciška, pristavi v predglasji de S. Patre besedo „hic“. Tako tudi v verstici: Signasti Domine „hic“ servum tuum Franciscum. Resp. Signis etc., in kdor verstico poje, pokaže s perstam na kamen, — tako po velevi sacrorum Rituum Congregationis. Imel sim milost, 11. kozop., ravno v osmini sv. Franciška, v ti cerkvi sv. mašo brati, in sim vse svoje znanee v Ljubljani v spomin vzel, in tiste, za ktere sim dolžan moliti. Noč in dan čujejo v ti cerkvi nekteri mnih, ker je sv. Franciška v svojim življenji priporočil, de naj tega milostniga kraja nikoli nikar ne zapustijo. — Tretja cerkev, ob levi strani od pogravitne cerkve, je zgorej imenovana, zidana od sv. Franciška, ki jo je pozneje sv. Bonaventura, ko je bil redni general, nekoliko zdaljšal.

Še je spomina vredna postelja ali počivališče sv. Franciška, reč, ki se občuduje in v češnji ima. To počivališče je v globoki kamniti duplini na ravnim kamnu, čez kteriga stermeca skala visi, blizo cerkve sv. ran, in je z železnim oklepjem vgrajeno, de romarji kamna preveč ne obdergnejo, ali ga scasama čisto ne odglodajo. V to votlino je sveti Franciška, mož pokorjenja in zatajevanja, hodil, kadar si je hotel kratek in težaven počitek privoštiti. Okrog so skalnate pokline, Spaccato imenovane.

K temu samostanu in svetišu se šteje tudi ne maj od 18 hospicov ali majhnih samostanov, ki so pod alverniskim hribom po razločnih krajih po dolinah in ravninah. V njih se na biri nabrani živež shranuje, in se še le polagoma na mulah v samostan pretovôri. Le tako je moč, množice rednih duhovnov in romarjev preživiti. To je stisnjen popis Alvernie. Sprejmi ga zase in za vse, kterim bi bilo z njim vstreženo. Na to nasledvajo pozdravila in priserčena zahvala za prijaznost, ktero so jim še zlasti pri slovesu ljubljanski gospodje skazovali. „Bilo je težko ločenje! Daj, dobrotljivi Bog! de ta daritev svete pokoršine blagoslov Gospodov doseže!“ So sklepne besede tega lista.

Ogled po Slovenskim.

Is Ljubljane. Potem ko se je sv. pismo nove zaveze dokončalo, se je že tudi stara zaveza jela natiskati. — Današnjimu listu je pridjana prva pola „razlage zakonskih postav“. Opomnimo, de to branje ni za sleherniga, ampak kogar zadeva, in komur je potrebno za podučevanje družih.

* Duhovna sodnija za zakonske reči v ljubljanski škofii: Predsednik: prečastitl. gosp. dr. Simon Ladinig, stolni prošt; svetovavec: prečast. gg. korarji: J. Zavašnik, dr. J. Pogačar, J. Pavšler in J. Zupan; namestovavec: g. dr. A. Čebašek; zagovornik zakona: g. dr. M. Leben, njegov namestnik: dr. L. Vončina; tajnik: g. K. Velkaverh.

* *Zagrebski list* vé z Dunaja, de so Nj. veličanstvo privolili ločenje Mariborskiga in Optujskiga okrožja od gradaške (sekovske), ter pritelesenje k lavantinski škofii, in „slov. Prijatelj“ pravi, de tudi v Celovcu vedó, de je temu res tako.

Is Dobrove A. P. Ljuba Danica! prinesi svojim zvestim prijatlam tudi nekaj verstic iz naše tihe dolinice, in sicer vesele in zopet serčno mile glase. — Vesele glase so nam podelile naše lepe nove cerkvene orgle, s 16. spremeni, ktere je postavil naš verli gorenc in podbrežan, Peter Rojce, in se je zopet kakor izversten in skušen mojster s svojim dedam dobro obnesel. — Res je, de te orgle ne hrušé in ne vpijejo, kakor bi kje kake nevbrane ušesa rade imele, temuč pojejo veličastno, ljubeznjivo, rahlomilo in mirno, kakor pihlja ponižen vetrič med cveticami pomladniga loga. In ravno to pa je cerkveno in budí lepe čutila. Kadar se taki glasi izlivajo po Božjim hramu, se zdi, kakor je nekđaj prerok čutil, de Božji glasi v rahlih sapicah memo šumljajo in Božjo pričujočnost naznanujejo. Te nove orgle so nam jesensko žegnansko nedeljo pervikrat zapele, in so to le pesem spremljale:

Veselo orgle zaveršiti!
Bogu darujte prvi sum:
V češenje sveto se združite.
Zapojte s kori rajskih tram:
O sveti Oče, Duh in Sin.
Češen na veke Tvoj spomin!

Ginljivo orgle zaveršite.
Budite serca v vse strani!
Soglasje rajsko v dušo lite.
Iskreno naj s pisal doni:
Pobožnih serc. ljubezni dar
Prinašaj vsaki na altar!

Resnobno orgle zaveršite!
Obhajajte cerkveni čas!
Pokoro, žalost oznanite.
In miločutni pojte glas:
Poglej se, človek, v dušni stan,
Pripravljaj za poslednji dan!

Nebeško orgle zaveršite!
Serce, duha navdihajte!
Nas z rajskim cutam napolnite,
Vošila serčne vzdigujte:
O Bog, ti priti milo daj
V nebeško glasbo vekomaj!

To slovesnost so tudi visokočastiti gospod profesor Joan Poklukar s svojim mikavnim cerkvenim ogovorom lepo povzdignili. — Tudi vnajna podoba novih orgel je lepa in vsa cerkvenimu duhu primerjena, v ktero jih je naš sosed, šentviški podobar, prav lično oblekel. — Zraven teh veselih glasov pa nam ravno zdaj tudi drugi prav mili globoko v serce segajo. Poslovili so se od nas naš iskreno ljubljeni duhovni oče, ter se preselili na drugo duhovsko pašo. Postavili so si dovolj spominkov, kteri jih bodo v lepim spominu ohranili. Napravili so novo šolo, veličasten zvon, lep altar, in zdaj še, kakor vence svoje delavnosti, tudi nove orgle, ktere so jim tako kmalo ginljivo odhodnico milo pele. Bog vas spremljaj, ljubeznjivi oče, na vsih vaših blagih potah!

S Planine. Menim, de ne bo odveč, ako od cerkvice Matere Božje na Planinski gori nekoliko omenim. Na gori, poleg Planine stoji cerkvice Matere Božje, ktera je bila pred nekoliko časam močno zapušena; vender služba Božja pri ti cerkvi ni bila še popolnoma zaostala. Marljivi gosp. fajmošter Matija Šmit so se je pa z gorečnostjo poprijeli, jo zopet povzdignili in olepsali. Omislili so v veliki altar nov sedež ali tron Matere Božje, ktera je gosp. Luka Čeferin izdelal in postavil. Ze o pervim pogledu pohvali to lepo in hasnovito delo ravno omenjeniga umetnika. Posebna slovesnost se je obhajala, ko je bila nova podoba ali sedež Matere Božje blagoslovljena. Pritisnilo je bilo veliko ljudi, ne le s planinske fare, ampak iz cele okolice in celo iz daljnih krajev. Ginljivo jih je bilo viditi, s kako gorečnostjo so molili; pesmice, ki so jih v čast Marii prepevali, so se dalječ okrog razlegale — več svetih maš se je ta dan v lepo ozališani cerkvi bralo, in ob desetih so častitljivi gospod dekan, France Anžlovar, novi sedež blagoslovili, in po blagoslovu so peli v sv. mašo. Obhaja se tukaj še več lepih duhovnih opravil skoz leto; pa tudi drugih dni malo preide, de bi se kaka sv. maša ne brala. De imajo farani in tudi drugi sosedje vneto serce do Marije Device, je jasno iz obilnih darov, ki jih za cerkev delijo. Bog bo povernil vsakimu, kteri je kaj v olepsanje Matere Božje z dobrim sercam pripomogel.

Jožef Gnezda.

Razgled po keršanskim svetu.

Red usmiljenih bratov na Avstrijskim se je po dovoljenji sv. Očeta razdelil v dve okrajni (provincii), avstrijsansko in ogersko; perve zavetnik ali patron ostane sv. Michael; ogerska se je podala pod varstvo Marije Device, brez madeža spočete. — V Marija-Celi, imenitni Božji poti, se začne s pervim prosencam nastopniga leta obhajanje 7. stoletnice njeniga začetka. V tem kraji je zdaj 108 čednih hiš, v dveh zakladnicah je sila milijone vrednih dragotin, v tretji stari nad novo zakristijo pa so same mašne oprave in cerkvene posode, vse je v srebru in zlatu. Tudi iz Ljubljane so lepe reči; med drugim prav drag velum od leta 1836. Tako pišejo neki gospod, ki so tam bili. — V Pragi sta cesar Ferdinand in cesarica Marija Ana 20 tavžent gold. darovala za ondotno nadškofijsko mladenško sobivališče (konvikt), ki je bilo lani začeto. V ravno taki namen sta darovala visoka dobrotnika v Bernu 3000 gold.; tudi za obnovenje cerkve v Šenfeldu na Češkim 1500 gold. — Na Irskim je po čisto zanesljivih uradnih naznanilih v 10 le-

tih, to je, od 1841 do 1851 za lakotjo umerilo 21 tavžent 770 ljudi, — tedaj več kot je v Ljubljani prebivavcov. „To je sad angleške sreče, ki izvira iz krivoverstva in brezbožnosti! Kadar bo Angleško neapolitanskemu kralju tako oglevalo zastran stanú njegove dežele zamoglo pokazati, potlej bomo radi eno oko zatisnili“, pravi „Volksfr.“, dolej pa naj vsaki raji pred svojo vezó pometa! — Na Švajcarskim obhaja sv. cerkev veliko zmagovino. Freiburski vikši pastir se domú v svojo škofijo povrača. Vlada po vsih občinah to veselo novice razglasuje. Ginjenje je prečudno; nar veči škofovi sovražniki, ki so ga poprej z naj gersimi primki pitali, zdaj govore od „njih milosti“, „našiga vikšiga pastirja“ itd. — Amerikansko. F. Ks. Weninger iz Jezusove družbe piše med svojimi misijonskimi naznanili iz Amerike tudi tole: V cerkvi sv. Mihela sim naletel duhovna iz Kranjskiga, čast. g. Skopeca. Ravno je bil v Ljubljani v solah z menoj, ko me je svitla cesarica Karolina Avgusta, moja naj veči dobrotnica na zemlji, on ondod na Dunaj za rednika seboj vzela. Peljal sim se takrat skoz Ljubljano v vozu svojiga nepozabljiviga predraziga in visokiga dobrotnika, svitliga grofa Wurmbranda, vikšiga hišnika Nj. veličanstva matere cesarice. Ravno to popotvanje je odločilo moj odmen za duhovstvo, za red Jezusove družbe in za moj poklic. Kdo bi bil takrat vse to mislil? Čez toliko let se zopet snideva v Ameriki! Tako vlada Božja usmiljena, premilostna previdnost pota človeških otrok v zveličanje za nje same in za druge. — Prav vidin zgled te prečudne previdnosti sim pa tudi v cerkvi sv. Mihela dozivel. Bilo je prečudno spreobrnjenje protestanškiga mladence. Imel sim pridigo od presv. Jezusoviga serca, sim bratovšino postavil, opravil molitev za spreobrnjenje grešnikov, ter sim prosil Gospoda v naj svetejšim zakramentu, da naj se dansi kake duše posebej usmili. Namerilo se je, da je nek protestanšk mladeneč v gojzdu oglje žgal; to je delo, ki se sicer ne more lahko popustiti. Ta mladi človek tudi ni nič od misijona vedil. Kar na enkrat čuti posebno ginjenje in skesanje v sercu. Zapusti delo, gre globokejši v log, se joka in kliče k Bogu za razsvitljenje. S tem pa se približa cerkvi sv. Mihela, kjer sim ravno štir protestanske mladence kerševal. Pristopi k njim, in razodene svoje želje, da tudi on hoče otrok svete cerkve biti. Podučil sim ga in sim ga še med misijonom sprejel v sveto cerkev. Ljudstvo je silno stermelo zavoljo te dogodbe in je iz celiga serca Boga hvalilo. (Tirol. Bl.)

Cerkveno slostvo.

Precej imamo že prav dobrih duhovnih bukev v čast in poviševanje **Marije Device, zemlje in nebes kraljice**, — hvala Bogú in pobožnemu slovenskemu duhu! pa preveč jih nobenkoli ni in jih ne more biti. Tudi v enaki podobi in polnosti nobenih ne poznamo, kakor so te, ki so ravnokar na svitlo prišle, z imenam:

MARIJA DEVICA

nebes in zemlje kraljica, naša preljuba mati in pomočnica, spisane po znanim v vsakim oziru izverstnim gosp. L. Pintar-ju, predvorskim kaplanu. Ker imamo že nekaj prav dobrih bukev od tega gospoda, torej zastran znotranje vrednosti ni treba nič govoriti, dosti je de obsežek po verhu naznanimo. Posebno vrednost daje tem bukvam precej prvi del, ki obseže na 76 stranéh vse življenje Marije Device. Drugi del obseže dvajset praznikov Matere Božje, do 354. strani, kar je spet posebno mikavno, ker popisovana je pri praznikih zgodba ali začetek praznika, posebin nauk od njega, potlej molitve, zdihljeji, začetek sv. mase, cerkvena molitev tistiga dneva, berilo in evangeli, govor ali pridiga kakiga svetnika od tistiga praznika, pesem, kaka zadeva-joča prigodba, litanije, odpustki. Tretji del ina posebne

pobožnosti v čast Marije Device, kakor njeno česenje v saboto, Mariini mesec, neomadežano spočetje; imenovane so Slovincam bolj znane božje pota in nauk, kako se „na njih obnašati, romarske molitve in pesmi. Četrti del: Pobožnosti k Jezusu, zlasti tudi pasijon, ki je pri vsaki hiši tolikanj potrebin, zlasti za postni čas; in križev pot. Nasledva v petim delu venec navadnih molitev in več mas; česenje nekterih bolj znanih svetnikov in svetnic, molitve za mnogotere osebe, za razne potrebe, za duše v vicah, nekte pesmi. Na čelu je prelepa podoba Marije Device, nebes in zemlje Kraljice. Tudi je sicer zunanja oblika prijetna in natis dosti velik in razločin, na 708 stranéh. Veljajo v založbi pri Gerberji v usnjatim herbtu 1 gl. 6 kr. — Bog daj, da bi se tudi s temi bukvami bogoljubno česenje do visoke nebeške Kraljice povikševalo in se pobožni duh zmiram bolj med Slovinci razširjal, kar je edina prava sreča.

Drobtine.

Strašin nasledik nevredniga Obhajila. Neki človek, ki mu je bilo dolge leta za keršanstvo malo mar, kar na enkrat za smert zbolí. Njegovi ljudje duhovna pokličejo in po spovedi bi bil mogel sv. Rešnjje telo prejeti. Ko pa duhoven sveto Hostjo vzdigne, da bi ga obhajal, bolnik zavpije: Stojte, duhovni oče, stojte! le en samkrat v svojim življenji sim bil pri sv. Obhajilu, in še takrat nevredno; zgubljen sim! Komej de je te besede izrekel, je sklenil med obupljivim stokanjem.

* **Moč sv. Rešnjiga telesa tudi zatelo.** Sveta Katarina Sienska je bila ob tistih dnéh, ki ni pri sv. obhajilu bila, tako hudo bolna, da je bilo viditi, kar naravnost mora umreti. Kakor pa tudi bolna in slaba je bila, je s sv. obhajilam vselej moč in novo življenje dobila.

Mill darovi.

Za afrikanski misijon:

G. J. Š. 1 gold. — Z Ješce 3 gold. — S Studenca 42 gold. —

Pogovori z gg. dopisovarci.

G. K: Zamurčki se zahvalijo in roko kušnejo za tisto, kar jim je Miklavž prinesel, (pa tudi še vsim drugim dobrim Miklavžem.) — „Govornik“ se zavoljo pomanjkanja priprave in časa še ne more oglasiti; zastran Frelihoviga koledarja v poprejšnjim listu. — **G. F. Š.:** Pesmice — dobra volja; za razglasiti nekoliko prešibki. — **G. M. D:** Posebna hvala za bukve „Entstehung Maria Zell“ itd.; bomo vidili, ako bodo čas in okolišine dopustile, kaj porabiti; take dela hočejo truda.

Duhovske zadeve.

V goriški nadškofii. **G. Avg.** Trevisan pride v Kravelj; **g. Val.** Denissa v Sacilet; **g. Mih.** Pecorari v Perteole; **g. Ant.** Marcolini v Sdravšino; **g. Ant.** Nanutti v Vermeljan.

V lavantinski škofii. **Gosp. Jak.** Pleteršnik, fajm. v Kostivnici, je 8. u. m. umrl. **Gosp. Mark.** Vučajnik, ondodni duh. pomočnik, je za farniga namestovaveca, **gosp. Jan.** Modic pa za duh. pomočnika ondi postavljen.

Opomba. Ker nekteri ne razumijo, zakaj de je perviga pol leta 20 kr. več naročnine plačati, opomnimo, da zavoljo priloge „razlage zakonskih postav“, ki vsa perviga pol leta pride.

Založništvo.

 Zavoljo praznika, Svetiga dneva, bo prihodnji list že v sredo prišel na svitlo.